

Raadsvoorstel

Datum.: 10 oktober 2023

Zaak - documentnummer: Z23/145520 - D - 173002

Onderwerp

Financiële verordeningen gemeente Echt-Susteren 2023

Samenvatting:

Vanaf 2023 moet het college zelf een rechtmatigheidsverklaring afgeven bij de jaarrekening. Tot op heden werd deze verklaring afgegeven door de accountant. Als gevolg van deze wetswijziging is er een nieuwe modelverordening opgesteld door de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG). Deze modelverordening is nu verwerkt in de nieuwe financiële verordening ex artikel 212 Gemeentewet van de gemeente Echt-Susteren 2023. In het voorstel wordt ook ingegaan op het ambitie niveau voor de rechtmatigheidsverantwoording die door de raad wordt bepaald.

Naast de aanpassing van de financiële verordening 212, zijn ook verordening 213 (verordening voor de controle op het financieel beheer en op de inrichting van de financiële organisatie) en verordening 213a (periodiek onderzoek door het college naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het door het college gevoerde bestuur) aangepast.

Voorstel:

Voorgesteld wordt:

1. De "Verordening op de uitgangspunten voor het financieel beleid, alsmede de regels voor het financieel beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie van de gemeente Echt-Susteren 2023" vast te stellen.
2. De "Verordening voor de controle op het financieel beheer en op de inrichting van de financiële organisatie van de gemeente Echt-Susteren 2023" vast te stellen.
3. De "Verordening periodiek onderzoek door het college naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het door het college gevoerde bestuur van de gemeente Echt-Susteren 2023" vast te stellen.
4. te opteren voor het basisniveau van (financiële) rechtmatigheids-verantwoording;
5. de financiële verordening 2017, de verordening controle financieel beheer en organisatie 2014 en de verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid bestuur 2011 in te trekken.

Inleiding / aanleiding / historie:

In artikel 212 van de Gemeentewet is voorgeschreven dat de gemeenteraad bij verordening de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede voor het financieel beheer en de inrichting van de financiële organisatie voor de gemeente vaststelt. Het overgrote deel van de regels voor financieel beheer is geregeld in de Gemeentewet en het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Omdat dit algemeen geformuleerde regelingen zijn, is aanvullend lokaal maatwerk nodig. Dit maatwerk wordt vastgelegd in de financiële verordening.

Op grond van artikel 213 van de Gemeentewet dient de raad regels vast te stellen voor de controle op het financiële beheer en de inrichting van de financiële organisatie. Deze regels, vastgelegd in de controleverordening, waarborgen dat de genoemde controle plaatsvindt door een accountant.

De Gemeentewet schrijft in artikel 213a voor dat het college periodiek onderzoek verricht naar de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het door hem gevoerde bestuur. De raad stelt bij verordening regels hiervoor vast.

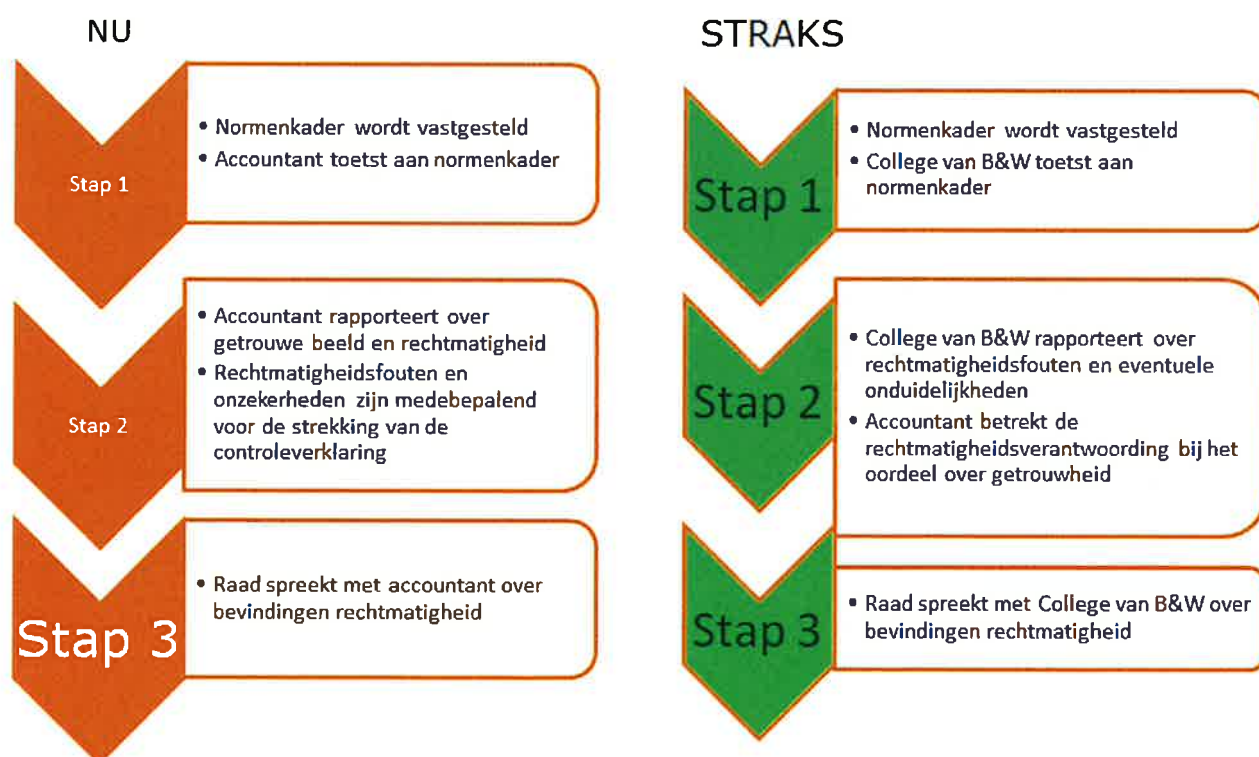
De huidige verordeningen zijn op onderdelen niet meer actueel.

Het ambitieniveau voor de rechtmatigheidsverantwoording dient door de raad te worden bepaald. Er zijn 3 (volwassenheids-)niveaus van rechtmatigheidsverantwoording te onderkennen. In dit voorstel wordt een en ander toegelicht.

Inhoudelijke toelichting:

In 2022 is (na enkele keren uitstel) het wetsvoorstel 'Versterking decentrale rekenkamers' aangenomen. Hierin is onder andere bepaald dat het college verantwoording aflegt over rechtmatigheid. Tot en met de jaarrekening 2022 gaf de accountant een controleverklaring af voor getrouwheid en rechtmatigheid. Vanaf de jaarrekening 2023 is het college verantwoordelijk voor de rechtmatigheidsverantwoording.

Dit betekent dat de processen van de gemeente dienen te beschikken over een controlemechanisme op de naleving van lokale en externe regelgeving voor wat betreft de financiële geldstromen. Toetsing op opzet, bestaan en werking van (financiële) processen door de verbijzonderde interne controlefunctie en de rapportage daarover zorgt ervoor dat het college verantwoording over de rechtmatigheid kan afleggen aan de raad.

Het ambitieniveau voor de rechtmatigheidsverantwoording dient door de raad te worden bepaald. Er zijn 3 (volwassenheids-)niveaus van rechtmatigheidsverantwoording te onderkennen, die in afbeelding op de volgende pagina zijn weergegeven.

Naast afstemming over het ambitieniveau van rechtmatigheidsverantwoording door het college dienen ook de financiële verordeningen hierop te worden aangepast.

De financiële verordening is voor het laatst in 2017 geactualiseerd. De verordening controle financiële beheer en organisatie stamt uit 2014 en de verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid is voor het laatst vastgesteld in 2011. Actualisatie van de verordeningen is onder meer noodzakelijk vanwege de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording per 1 januari 2023.

De VNG heeft eind 2022 nieuwe modelverordeningen gepubliceerd. Deze modelverordeningen zijn gebruikt bij het actualiseren van de bestaande verordeningen. De belangrijkste wijzigingen treft u onderstaand aan.

Naar aanleiding van de wetswijziging is aan de financiële verordening hoofdstuk 3 (Rechtmatigheidsverantwoording) toegevoegd aan de financiële verordening 212. Dit hoofdstuk bestaat uit de volgende artikelen:

Artikel 9 Verantwoordings- en rapportagegrens rechtmatigheidsverantwoording

In dit artikel wordt vermeld waar en wat er wordt gerapporteerd in de jaarrekening met betrekking tot de rechtmatigheid.

Artikel 10. Voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium legt de eisen die worden gesteld aan de rechtmatigheid vast van de financiële beheershandelingen. Deze vloeien voort uit het jaarlijks door de raad vastgestelde normenkader.

Artikel 11 Begrotingscriterium

Artikel 11 geeft een uiteenzetting van wanneer er wel of geen sprake is van begrotingsonrechtmatigheid.

Artikel 12 Misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium

Het artikel omvat het voorkomen, detecteren en corrigeren van misbruik en oneigenlijk gebruik van gemeentelijke eigendommen.

Overige aanpassingen:

Naast de aanpassingen in de financiële verordening 212 als gevolg van de wetswijziging worden nog een aantal voorstellen gedaan om de financiële verordening aan te passen dan wel wordt een toelichting gegeven.

Artikel 4 Kaders begroting

In de bestaande verordening was de datum "vóór 1 juni" opgenomen voor het aanbieden van de kadernota aan de raad. In de praktijk is deze datum niet werkbaar omdat in de kadernota ook gestreefd wordt om de effecten van de mei-/junicirculaire op te nemen. Derhalve wordt voorgesteld de datum van 15 juni te hanteren.

Onder lid 2 is conform de modelverordening het bedrag vermeld van de post onvoorzien. De bevoegdheid van het college omtrent de beschikking van deze post staat, evenals in de vorige verordening, vermeld onder artikel 5 lid 5.

Artikel 6.1 Tussentijdse rapportage

Dit bestaande artikel is aangevuld met "en de hieruit voortvloeiende meerjarige effecten". Deze aanvulling bij de tussentijdse rapportages geeft aan dat er in de bestuursrapportages ook gerapporteerd wordt over de meerjarige effecten en dat deze niet alleen in de kadernota benoemd worden.

Artikel 6.3 Tussentijdse rapportage

Voorgesteld wordt om afwijkingen op de oorspronkelijke ramingen toe te lichten in de bestuursrapportages vanaf een bedrag van € 50.000. Voorheen was dit bedrag € 5.000. Afwijkingen met betrekking tot subsidies moeten ongeacht het bedrag ten allen tijde worden toegelicht. In de praktijk is het bedrag van € 50.000 beter werkbaar.

Artikel 7 Jaarstukken

Dit artikel is opgenomen conform de nieuwe modelverordening. Hetgeen genoemd is in artikel 7 lid 2, 3 en 4, is in de bestaande verordening vermeld onder artikel 3. In artikel 7.5 wordt voorgesteld om in het overzicht van de geraamde incidentele baten en lasten een toelichting te geven op posten groter dan € 50.000 (was voorheen € 5.000). In de praktijk is het bedrag van € 50.000 beter werkbaar.

Artikel 13.4 Waardering en afschrijving vaste activa

Dit lid is toegevoegd conform de modelverordening. Hierin wordt omschreven dat er jaarlijks een meerjareninvesteringsplan wordt opgesteld en dat deze deel uitmaakt van de kadernota of begroting. Dit is ook in overeenstemming met de praktijk in onze gemeente.

Artikel 15 Kostprijsberekening

Artikel 15 is niet aangepast ten opzichte van de vorige verordening. Over dit artikel is fiscaal-juridisch advies ingewonnen. Uit dit advies blijkt dat de oude tekst beter is dan de nieuwe tekst vanwege fiscale redenen. De overige MER-gemeenten sluiten zich hierbij aan en nemen dit artikel over conform de verordening van gemeente Echt-Susteren.

Artikel 16 Prijzen economische activiteiten

Lid 1 tot en met lid 3 zijn overgenomen conform de modelverordening en zijn ingekort of anders omschreven ten opzichte van de huidige verordening. De strekking is echter hetzelfde. Artikel 16.4 is toegevoegd conform de modelverordening en gaat in op uitzonderingen genoemd in de Mededingingswet.

Artikel 22 Onderhoud kapitaalgoederen

Artikel 22 is uitgebreid met lid 2 en lid 3. Hierin wordt in lid 2 vastgelegd dat er eens in de 5 jaar een rioleringsplan door de raad wordt vastgesteld. In lid 3 wordt vastgelegd dat er eens in de 5 jaar een onderhoudsplan gebouwen door de raad wordt vastgesteld. Beide toevoegingen zijn overgenomen conform de modelverordening.

Artikel 25 Grondbeleid

In de vigerende verordening wordt nog gesproken van een afzonderlijke Nota kostenverhaal. Dit maakt echter deel uit van de grondnota, zodat dit artikel is komen te vervallen.

Artikel 26 Openbaarheidsparagraaf

Met de inwerkingtreding van de Wet open overheid (Woo) is een openbaarheidsparagraaf een verplichte paragraaf geworden. De openbaarheidsparagraaf is nog niet opgenomen in de nieuwe modelverordening en zal bij de volgende wijziging van het "Besluit verantwoording gemeenten en provincies" (BBV) worden toegevoegd. Vooruitlopend op dit besluit hebben we dit artikel al opgenomen in onze modelverordening. In dit artikel wordt vastgelegd dat er beleidsvoornemens moeten worden geformuleerd in het kader van de Woo en dat er gerapporteerd wordt inzake de uitvoering van deze wet.

Artikel 27 Rechtmatigheidsparagraaf

Dit artikel is toegevoegd zoals eerder in dit voorstel is toegelicht.

Artikel 29 Financiële organisatie

Lid f (kostenverdeelsleutel) uit de huidige verordening is in de modelverordening komen te vervallen omdat dit deel uitmaakt van artikel 15.

Artikel 30.1 Interne controle

Dit artikel is opgenomen conform de modelverordening. De strekking van de tekst is hetzelfde als in de huidige verordening artikel 23.

Commissiebehandeling:

Dit raadsvoorstel is/wordt besproken in de vergaderingen van het presidium van 28 augustus en 10 oktober 2023.

Bijgevoegde stukken:

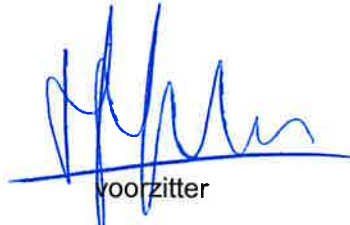
-3 raadsbesluiten zijnde de nieuwe verordeningen

Ter inzage liggende stukken:

- brief VNG d.d. 24 november 2022 betreffende modelverordening ex art. 212 Gemeentewet.
- Financiële verordening gemeente Echt-Susteren 2017.
- Verordening controle financiële beheer en organisatie gemeente Echt-Susteren 2014.
- Verordening voor periodiek onderzoek door het college naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het door het college gevoerde bestuur, van de gemeente Echt-Susteren 2011.

Het presidium,

griffier

voorzitter